

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1970

Vyhlásené: 28.12.1970 Časová verzia predpisu účinná od: 01.07.1978 do: 31.12.1987

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

143

VYHLÁŠKA

Federálneho ministerstva financií a Federálneho ministerstva zahraničného obchodu

zo dňa 22. decembra 1970,

ktorou sa vykonáva zákon o devízovom hospodárstve

Federálne ministerstvo financií a Federálne ministerstvo zahraničného obchodu ustanovujú po dohode so Štátnou bankou československou a v spolupráci s ministerstvami financií republík podľa § 28 zákona č. 142/1970 Zb. o devízovom hospodárstve (ďalej len „zákon“):

PRVÁ ČASŤ

Niektoré otázky devízovej príslušnosti (K § 6 zákona)

§ 1

(1) Za devízových tuzemcov sa nepovažujú, ani keď sa zdržiavajú v tuzemsku dlhšie než jeden rok:

- a) cudzí štátni príslušníci - členovia diplomatickej misie cudzích zastupiteľských úradov v Československej socialistickej republike (vedúci misie, členovia diplomatického, technického, administratívneho a služobného personálu), členovia ich rodín a ich súkromné služobné osoby, ak sú registrovaní na Ministerstve zahraničných vecí a ak je vzájomnosť zaručená;
- b) cudzí štátni príslušníci patriaci k zamestnancom medzinárodných organizácií, inštitúcií alebo orgánov pôsobiacich na území Československej socialistickej republiky a členovia ich rodín;
- c) cudzí štátni príslušníci patriaci k zamestnancom reprezentácií zahraničných organizácií (podnikov) pôsobiacich na území Československej socialistickej republiky a členovia ich rodín, ak je vzájomnosť zaručená;
- d) cudzí štátni príslušníci zdržiavajúci sa v Československej socialistickej republike iba prechodne a výhradne na vykonanie určitých prác (montéri, technickí poradcovia, znalci a pod.), s cieľom štúdiá na československých školách, na praxi a školení alebo na liečení.

(2) Za devízových tuzemcov sa nepovažujú medzinárodné organizácie, ani keď majú v tuzemsku svoje sídlo.

(3) Za devízových tuzemcov sa ďalej nepovažujú československí štátni občania a ich rodinní príslušníci, ani keď sa zdržiavajú v zahraničí so súhlasom príslušných štátnych orgánov:

- a) ak skutkové okolnosti nasvedčujú ich úmyslu zostať trvale v zahraničí alebo
- b) ak sa vysťahovali z Československej socialistickej republiky na vysťahovalecký pas.

§ 2

Devízoví tuzemci smú za svojho pobytu v zahraničí použiť peňažné prostriedky v cudzej mene, ktoré za tohto pobytu získajú za prácu alebo výkony, na úhradu primeraných výdavkov spojených so svojím pobytom v cudzine a na nákup predmetov pre primeranú osobnú potrebu, drobných darčiek a pamiatkových predmetov.

Devízové povolenia (K § 11, 12, 14, 16, 18, 19 a 32 zákona)

§ 3

(1) Devízovým povolením sa v tejto vyhláške rozumie povolenie Štátnej banky československej, ako aj povolenie orgánov štátnej správy, na ktoré je v prípadoch ustanovených v druhej časti prenesená povoľovacia právomoc Štátnej banky československej.

(2) Devízové povolenia na opätovné úkony možno vydať aj ako všeobecné povolenie.

(3) Žiadosti o devízové povolenia sa podávajú spravidla na tlačivách,¹⁾ ktorých predtlač obsahuje všetky údaje potrebné na rozhodnutie o žiadosti. Povoľujúci orgán rozhoduje na podklade údajov žiadosti, ak sú úplné a ak nemá pochybnosti o ich pravdivosti. Má právo vyzvať žiadateľa, aby údaje doplnil alebo primeraným spôsobom doložil. O žiadostiach podaných na tlačivách sa rozhoduje odtlačkom pečiatky „Povolené“, „Zamietnuté“, „Vrátené“ a pod. v príslušnej rubrike tlačiva. Na povolenie niet právneho nároku.

Devízové banky, devízové miesta a obchod s devízovými prostriedkami (K § 7 až 9 zákona)

§ 4

(1) Peňažné ústavy a iné organizácie poverené plnením niektorých úloh devízových bánk (devízové miesta) vyvesia na informáciu verejnosti v obchodných miestnostiach určených na styk so zákazníkmi oznámenia o svojom poverení, o jeho rozsahu a podmienkach.

(2) Poverenie na obchod s devízovými prostriedkami prislúchajúce ústrediam devízových bánk a devízových miest patrí aj ich tuzemským pobočkám, pokiaľ nie je v poverení ináč ustanovené. Štátna banka československá môže toto poverenie kedykoľvek obmedziť alebo dočasne či natrvalo odňať.

§ 5

Bez účasti devízovej banky alebo devízového miesta smú:

- a) devízoví tuzemci navzájom predávať a nakupovať devízové prostriedky, ktoré Štátna banka československá oslobodila od ponukovej povinnosti vôbec alebo ktoré devízová banka neodkúpila;
- b) devízoví tuzemci predávať zlaté mince tuzemským organizáciám spravujúcim verejnú muzeálnu zbierku a vymieňať ich s nimi;
- c) socialistické hospodárske organizácie spracúvajúce drahé kovy nakupovať zlato a predávať ho tuzemským socialistickým hospodárskym organizáciám na priemyselné, technické alebo spotrebné účely.

Dovoz a vývoz hodnôt (K § 11 až 13 zákona)**A. Vývoz platobných dokumentov znejúcich na cudziu menu a iných hodnôt****§ 6**

(1) Bez devízového povolenia smú:

- a) devízoví cudzozemci v cestovnom styku vyviezť:
  - aa) cudzozemské peniaze a platobné dokumenty znejúce na cudziu menu, nimi do tuzemska dovezené alebo v tuzemsku dovoleným spôsobom získané,
  - bb) zlato, zahraničné cenné papiere, depozitné potvrdenky, životné poisťky a vkladné knižky znejúce na cudziu menu, ak potvrdením colného úradu nie starším než tri mesiace preukážu, že ich dovezli;
- b) devízoví tuzemci v cestovnom styku vyviezť:
  - aa) cudzozemské peniaze, ak potvrdením devízovej banky alebo devízového miesta nie starším než tri mesiace preukážu, že im ich vydala,
  - bb) platobné dokumenty znejúce na meno cestujúceho a na cudziu menu a vystavené devízovou bankou na peňažné ústavy v zahraničí.

(2) Devízové banky a organizácie oprávnené vykonávať medzinárodný obchod, medzinárodnú dopravu a medzinárodné zasielateľstvo smú bez devízového povolenia vyvážať platobné dokumenty znejúce na cudziu menu, ak sa týkajú ich obchodov.

B. Dovoz a vývoz československých peňazí**§ 7**

(1) Devízoví tuzemci, ktorí cestujú do zahraničia na cestovný pas alebo iný obdobný doklad, nie však na vystahovalecký pas, smú bez devízového povolenia, ak nejde o prípady uvedené v odseku 2, vyviezť na osobu najviac 500 Kčs, ak si dajú vývoz týchto peňazí potvrdiť colnicou. Devízové banky a cestovné kancelárie poskytnú cestujúcim informácie, do akej miery je dovolené použiť tieto sumy v zahraničí a akým spôsobom sa také použitie preukazuje. Cestujúci sú povinní pri návrate preukázať colnici spätný dovoz vyvezenej sumy, prípadne jej použitie.

(2) Devízoví tuzemci, ktorí pracujú v zahraničí, a devízoví cudzozemci, ktorí pracujú v tuzemsku, smú bez devízového povolenia vyvážať v pohraničnom styku najviac 50 Kčs na osobu s podmienkou, že tieto peniaze v zahraničí nepoužijú a že ich dovezú späť.

C. Dovoz a vývoz platobných dokumentov znejúcich na československú menu**§ 8**

(1) V cestovnom styku smú bez devízového povolenia:

- a) devízoví cudzozemci dovážať a vyvážať platobné dokumenty (zmenky, šeky, akreditívy, poukážky a pod.) znejúce na československú menu a vystavené v zahraničí na československé peňažné ústavy;
- b) devízoví tuzemci a cudzozemci dovážať a vyvážať platobné dokumenty znejúce na československú menu a vystavené československými bankami na peňažné ústavy v zahraničí.

(2) Devízové banky a organizácie oprávnené vykonávať medzinárodný obchod, medzinárodnú dopravu a medzinárodné zasielateľstvo smú bez devízového povolenia dovážať a vyvážať platobné dokumenty znejúce na československú menu, ak sa týkajú ich obchodov.

D. Vývoz plnomocenstiev

§ 9

Vývoz plnomocenstiev vystavených devízovými bankami a organizáciami oprávnenými vykonávať medzinárodný obchod, medzinárodnú dopravu a medzinárodné zasielateľstvo a týkajúcich sa ich obchodov je voľný.

Úľavy pri úhradách do zahraničia (K § 14 zákona)

§ 10

Devízové povolenie podľa § 14 ods. 1 zákona nie je potrebné na úhradu dedičstva do zahraničia devízovým cudzozemcom, ak im bude nadobudnutie dedičstva v tuzemsku potvrdené, ak budú uhradené notárske poplatky z dedičstva a ak je zároveň zaručená vzájomnosť pri uskutočňovaní úhrad tohto druhu.

Úľavy z povinnosti ponúknuť zlato a zlaté mince (K § 15 zákona)

§ 11

(1) Devízovej banke sa nemusí ponúknuť:

- a) zlato na priemyselné, technické alebo spotrebné účely, ktoré obhospodarujú socialistické hospodárske organizácie;
- b) zlato v zlomkoch;
- c) zlaté mince
  - aa) vo verejnej muzeálnej zbierke bez obmedzenia;
  - bb) v súkromnej zbierke, ktorej vlastník je riadnym členom niektorej tunajšej numizmatickej spoločnosti, v množstve najviac troch kusov toho istého druhu, letopočtu a proveniencie;
  - cc) majúce pre ich držiteľa pamiatkovú hodnotu v množstve najviac troch kusov na osobu.
  - dd) razené podľa zákona č. 76/1976 Zb. o razbe československých dukátov vo vlastníctve osoby, ktorá nie je riadnym členom niektorej tunajšej numizmatickej spoločnosti, a to v množstve po jednom kuse jednodukáta, dvojdukáta, päťdukáta a desaťdukáta jednotlivých druhov a letopočtov na osobu.

(2) Zlaté mince zberateľskej hodnoty smú od občanov kupovať a im predávať socialistické organizácie vykonávajúce obchod s numizmatickými mincami, ktorým Štátna banka československá udelí na tento účel oprávnenie ako devízovému miestu.

(3) Povinnosť ponúknuť devízovej banke na odkúpenie zlato, ktoré nie je podľa odseku 1 od tejto povinnosti oslobodené, možno splniť aj predajom predajniam štátneho alebo družstevného obchodu povereným ako devízové miesta. Zlato v zlomkoch môžu devízoví tuzemci predávať iba týmto predajniam.

Cudzozemské účty (K § 17 zákona)**§ 12**

Cudzozemským účtom je buď peňažný účet v československej alebo cudzej mene, buď depozitný účet o úschove cenných papierov, ktorý sa vedie v tuzemskom peňažnom ústave pre devízového cudzozemca alebo ktorým je oprávnený alebo spoluoprávnený disponovať devízový cudzozemec. Takýto účet musí byť označený ako cudzozemský účet.

§ 13

Ustanovenie § 17 zákona o cudzozemských účtoch v československej mene alebo v cudzej mene otvorených na príkaz devízového cudzozemca v devízových bankách s vkladom, ktorý vznikol poukazom alebo zložením cudzej meny, platí aj pre cudzozemské účty tohto druhu, ktoré boli zriadené pred účinnosťou zákona. Dokiaľ banka, v ktorej sa účet vedie, nedojedná pri týchto účtoch podmienky dobropisov tuzemských platieb a dispozícií so zostatkom účtu, vykonávajú sa tieto dobropisy a dispozície podľa tých istých zásad, podľa ktorých sa vykonávali pred účinnosťou zákona.

§ 14

(1) V tuzemských peňažných ústavoch sa môžu zriadiť devízovým cudzozemcom i bez ich príkazu cudzozemské účty v československých korunách na dobropisy tuzemských platieb. Platby na tieto účty a výplaty z nich v tuzemsku možno ako platby v prospech devízových cudzozemcov, prípadne ako platby z ich majetku [§ 19 ods. 1 písm. a) zákona] vykonávať len s devízovým povolením.

(2) Cudzozemskými účtami sú aj vkladné knižky zriadené v tuzemských peňažných ústavoch na príkaz devízového cudzozemca, ako aj vkladné knižky zriadené na príkaz devízového tuzemca, ak sa vlastník vkladu stal devízovým cudzozemcom. O platbách na tieto vkladné knižky a o výplatách z nich platí ustanovenie odseku 1.

(3) Bez devízového povolenia možno na cudzozemské účty podľa odseku 1 skladať:

- a) čisté výnosy tuzemských nehnuteľností patriacich devízovým cudzozemcom za podmienky, že peňažnému ústavu, ktorý vedie účet vlastníka, bude predložené riadne vyúčtovanie za obdobie, ktorého sa dobropis týka;
- b) úhrady dedičstva devízových cudzozemcov v tuzemsku na základe uznesenia štátneho notárstva do výšky určenej týmto uznesením;
- c) úhrady kúpnych cien tuzemských nehnuteľností devízových cudzozemcov, ak bolo na predaj nehnuteľností udelené devízové povolenie;
- d) sumy zostávajúce po uspokojení pohľadávok všetkých oprávnených z výťažku predaja tuzemských nehnuteľností devízových cudzozemcov pri výkone súdneho rozhodnutia;
- e) náhrady za vyvlastnenie tuzemských nehnuteľností devízových cudzozemcov.

§ 15

(1) Ak sa platobný styk s cudzím štátom uskutočňuje podľa medzinárodnej dohody alebo dohody s ústrednou bankou cudzieho štátu prostredníctvom zúčtovacieho styku (clearingové účty), vykonávajú sa do tohto štátu platby z právnych dôvodov, ustanovených v tejto dohode, dobropisom na clearingovom účte s devízovým povolením, pokiaľ nejde o platby podľa § 14 ods. 2 zákona.

(2) Voľne sa z clearingového účtu uskutočňujú výplaty do tuzemska.

§ 16

(1) Cenné papiere evidované na cudzozemskom depozitnom účte možno bez devízového povolenia previesť na devízového tuzemca alebo cudzozemca z právneho dôvodu dedičstva alebo odkazu.

(2) Ak sú cenné papiere v povinnej úschove v tuzemskom peňažnom ústave podľa dekrétu prezidenta republiky č. 95/1945 Zb., možno s nimi nakladať iba s povolením Federálneho ministerstva financií podľa § 19 cit. dekrétu; toto povolenie však nenahrádza devízové povolenie, pokiaľ je potrebné.

§ 17

Na cudzozemských účtoch možno bez devízového povolenia zúčtovať odmeny a výdavky spojené s vedením účtu, odmeny za peňažné operácie na účte vykonané a na ne vynaložené výdavky, úroky a iné záverečné položky, ako aj výťažky za speňaženie cenných papierov evidovaných na cudzozemských depozitných účtoch a výnosy alebo úroky z nich.

Nakladanie s hodnotami (K § 18 zákona)

§ 18

(1) Za nakladanie s hodnotami, podmienené devízovým povolením podľa § 18 ods. 1 zákona, sa nepovažuje plnenie povinností uložených v § 15 ods. 1 zákona.

(2) Devízové povolenie podľa § 18 ods. 1 zákona sa nevyžaduje:

- a) na poskytovanie cenových zliav a na úhradu bežných provízií a iných nevyhnutných výdavkov v zahraničí na farchu pohľadávok voči zahraničným kontrahentom, ktoré vznikli organizáciám oprávneným na zahraničnoobchodnú činnosť z vykonávania ich obchodov;
- b) na postúpenie pohľadávok voči devízovým cudzozemcom devízovej banke;
- c) na úhradu zahraničných daní a poplatkov z pohľadávok devízových tuzemcov voči devízovým cudzozemcom;
- d) na úhradu primeranej odmeny a preukázateľne nevyhnutných výdavkov cudzozemským splnomocnencom zastupujúcim devízových tuzemcov pri prejednávaní ich dedičských nárokov alebo pri predaji ich nehnuteľností v zahraničí za podmienky, že plnomocenstvo pre splnomocnenca bolo odoslané do zahraničia s devízovým povolením (§ 11 zákona);
- e) na platenie výdavkov spojených so správou a udržiavaním zahraničných nehnuteľností devízových tuzemcov z pohľadávok, ktoré vznikli v zahraničí z výnosu týchto nehnuteľností, ako aj na platenie bežných úrokov a kapitálových splátok hypotekárnych pôžičiek za podmienky uvedenej v odseku 3;
- f) na úhradu depozitných poplatkov a výdavkov platených zahraničným peňažným ústavom za úschovu a správu cenných papierov na farchu pohľadávok z ich výnosov.

(3) Devízový tuzemec je povinný predložiť do 15. apríla každého roka orgánu vykonávajúcemu dohľad nad zahraničnými nehnuteľnosťami devízových tuzemcov prehľadné zostavenie príjmov zo svojej zahraničnej nehnuteľnosti a výdavkov za uplynulý rok a dať si uhradiť čistý výnos do tuzemska, prípadne ak nie je úhrada možná, ohlásiť, kde je výnos uložený.

§ 19

Ak Štátna banka československá vydá tuzemským podnikom, ktoré prevzali práce v zahraničí pre zahraničných objednávateľov, povolenie použiť prostriedky dané objednávateľom k dispozícii na krytie nákladov spojených s prácami, určí v tomto povolení zároveň podmienky, za ktorých je možné na prechodné uloženie týchto prostriedkov zriadiť v zahraničnom peňažnom ústave účet v cudzej mene. To platí aj v prípade, ak budú na tento istý účel prevedené prostriedky z tuzemska do zahraničia.

Platby v tuzemsku v prospech alebo z majetku devízových cudzozemcov [K § 19 ods. 1 písm. a) zákona]

§ 20

Devízové povolenia podľa § 19 ods. 1 písm. a) zákona sa nevyžaduje:

- a) na úhradu tuzemských daní a poplatkov z pohľadávok devízových cudzozemcov voči devízovým tuzemcom;
- b) na platenie nájomného z tuzemských nehnuteľností devízových cudzozemcov na účty nájomného v tuzemských peňažných ústavoch alebo ich správcom, na platenie výdavkov spojených so správou a udržiavaním nehnuteľností, na platenie tuzemských hypotekárnych záväzkov viaznúcich na týchto nehnuteľnostiach a na prevod čistého výnosu nehnuteľnosti na cudzozemský účet vlastníka;
- c) na úhradu pohľadávok oprávnených pri rozvrhu výťažku predaja tuzemských nehnuteľností devízových cudzozemcov pri výkone súdneho rozhodnutia; so zvyškom v prospech povinného sa naloží podľa § 14 ods. 3 písm. d);
- d) na úhradu primeraného hostenia devízových cudzozemcov, ako aj na primerané výdavky štátnych orgánov a organizácií spojených s pobytom devízových cudzozemcov v tuzemsku.

Vstup do zmluvných záväzkov voči devízovým cudzozemcom a využitie autorských práv [K § 19 ods. 1 písm. b) a c) zákona]

§ 21

(1) Organizácie oprávnené na zahraničnoobchodnú činnosť smú bez devízového povolenia podľa § 19 ods. 1 písm. b) zákona vstupovať v medziach svojho oprávnenia na zahraničnoobchodnú činnosť do zmluvných záväzkov v pomere k zahraničiu, pokiaľ ide o dovoz alebo vývoz tovaru alebo o výkon činností, ak si tieto organizácie alebo organizácie, pre ktoré sa má dovoz alebo vývoz tovaru alebo výkon činností uskutočniť, vopred zabezpečili v devízovej banke devízové prostriedky potrebné na splnenie povinností z týchto zmluvných záväzkov. Spôsob zabezpečenia devízového krytia určuje Štátna banka československá.

(2) Pri výmenných obchodoch (§ 420 a 424 Zákonníka medzinárodného obchodu č. 101/1963 Zb.) sa posudzuje dovoz a vývoz samostatne; dovoz tovaru sa pri týchto obchodoch považuje za použitie devízových prostriedkov, ktoré musia byť podľa odseku 1 vopred zabezpečené.

(3) Bez devízového povolenia podľa § 19 ods. 1 písm. b) zákona smú organizácie oprávnené na zahraničnoobchodnú činnosť tak isto uzavierať, ak majú zabezpečené potrebné devízové prostriedky, zmluvy súvisiace s plnením dojednaných záväzkov a s vymáhaním nárokov z týchto právnych vzťahov.

(4) Organizácie oprávnené na zahraničnoobchodnú činnosť smú bez devízového povolenia uznávať záväzky zo zmlúv uvedených v predchádzajúcich odsekoch, ak sú na uznanie nesporné dôvody.

(5) Devízové banky smú bez devízového povolenia vstupovať do zmluvných záväzkov na peňažné plnenie voči devízovým cudzozemcom v súvislosti so záväzkami organizácií oprávnených na zahraničnoobchodnú činnosť, pokiaľ vznikli podľa odsekov 1 až 3.

(6) Devízové povolenie sa nevyžaduje na zmluvné využitie autorských a nakladateľských práv, ak sú predmetom využitia ojedinelé články, štúdie a preklady takých článkov a štúdií určené na uverejnenie v zahraničných časopisoch alebo zborníkoch.

§ 22

Devízové povolenie podľa § 14 ods. 1 a § 19 ods. 1 písm. b) zákona sa nevyžaduje na prevzatie alebo uznanie záväzku voči devízovému cudzozemcovi poskytovať úhradu osobných potrieb zo zákona v obvyklej a primeranej výške, ako ani na prevod platieb tohto druhu do zahraničia. Ohlasovacia povinnosť (K § 21 a 22 zákona)

A. Osobitná úprava pre organizácie oprávnené na zahraničnoobchodnú činnosť

§ 23

(1) Organizácie oprávnené na zahraničnoobchodnú činnosť plnia povinnosť ohlásiť podľa § 21 zákona pohľadávky a záväzky voči devízovým cudzozemcom v lehotách a spôsobom určeným v pravidlách o devízovo-štatistických výkazoch a podľa metodických pokynov Štátnej banky československej.

(2) Ustanovenie § 24 sa vzťahuje na organizácie uvedené v odseku 1, len pokiaľ ide o ohlásenie ich zahraničných cenných papierov, majetkových účastí v zahraničí (včítane účastí podľa § 20 zákona) a nehnuteľností v zahraničí.

B. Hlásenie zahraničných pohľadávok a záväzkov a iných hodnôt

§ 24

(1) Devízoví tuzemci sú povinní ohlásiť do devízovej evidencie:

- a) svoje pohľadávky voči devízovým cudzozemcom;
- b) svoje nehnuteľnosti v zahraničí;
- c) svoje majetkové účasti v zahraničí;
- d) svoje zahraničné cenné papiere a cenné papiere uložené v zahraničí;
- e) svoje nároky na dedičstvo alebo odkaz v zahraničí;
- f) svoje záväzky voči devízovým cudzozemcom včítane záväzkov zo zahraničných účastí na tuzemských podnikoch;
- g) cenné papiere devízových cudzozemcov, ktoré majú pre nich v úschove;
- h) tuzemské nehnuteľnosti devízových cudzozemcov, ktoré pre nich spravujú;
- i) zmeny týkajúce sa práv, záväzkov a hodnôt podrobených ohlasovacej povinnosti podľa písmen a) až h), ako aj ich zánik.

(2) Devízoví tuzemci sú povinní podať hlásenie podľa odseku 1 do 15 dní po vzniku práv a záväzkov, nadobudnutí hodnôt, ich prevzatí do správy, prípadne do 15 dní po tom, čo sa o vzniku práv a záväzkov alebo o nadobudnutí hodnôt dozvedeli. Zmeny týchto práv, záväzkov a hodnôt, ako aj ich zánik treba ohlásiť do 15 dní po tom, čo došlo k ich zmene alebo čo zanikli, prípadne do 15 dní po tom, čo sa osoba povinná hlásením o zmene alebo zániku dozvedela.

(3) Devízoví tuzemci, ktorí sa zdržiavajú v čase, keď im vznikla povinnosť podať hlásenie, v zahraničí, podajú hlásenie do 15 dní po svojom návrate do tuzemska.

(4) Ak sa devízový cudzozemec stane devízovým tuzemcom, je povinný do 15 dní po tom, čo sa ním stal, ohlásiť práva, záväzky a hodnoty uvedené v odseku 1 písm. a) až f), ktoré v tom čase má.

(5) Hlásenie sa podáva Štátnej banke československej a v prípadoch určených v druhej časti orgánom štátnej správy, na ktoré je prenesené vedenie devízovej evidencie, a to na tlačivách, ktoré obsahujú bližšie informácie a pokyny pre hlásenie.¹⁾

(6) Orgány vedúce devízovú evidenciu môžu dohodnúť s organizáciami povinnými hlásením podľa § 21 zákona osobitný spôsob hlásenia, prispôsobený ich prevádzkovým pomerom.

(7) Hláseniu nepodliehajú hodnoty do 200 Kčs, iba že by šlo o opakované plnenia.

C. Hlásenie majetkovoprávných sporov so zahraničím

§ 25

(1) Devízoví tuzemci sú povinní ohlásiť orgánu vedúcemu devízovú evidenciu sporov (§ 29, 31 a 33) právne spory, ktoré sa dotýkajú majetkových hodnôt uvedených v § 24 ods. 1 a nehmotných práv v pomere k zahraničiu. Hlásenie sa podáva listom, v ktorom musí byť tiež stručne opísaná skutková podstata.

(2) Hlásením nie sú povinné devízové banky a organizácie oprávnené vykonávať medzinárodný obchod, medzinárodnú dopravu a medzinárodné zasielateľstvo, pokiaľ ide o spory súvisiace s ich činnosťou.

(3) Spormi uvedenými v odseku 1 sa rozumie konanie pred tuzemskými alebo cudzozemskými súdmi a rozhodcami, ako aj sporné konanie pred správnyimi a inými orgánmi, v ktorých devízový tuzemec vystupuje ako žalobca, žalovaný alebo iný účastník.

(4) Ohlasovaciu povinnosť treba splniť:

- a) pred začatím sporu, ak sa má spor začať na podnet devízového tuzemca;
- b) len čo sa devízový tuzemec dozvie, že sa začal na podnet devízového cudzozemca spor, v ktorom má vystupovať ako žalovaný alebo iný účastník.

(5) Na výzvu orgánu vedúceho devízovú evidenciu sporov sú devízoví tuzemci povinní oznamovať bližšie údaje o začatých majetkovoprávných sporoch so zahraničím.

Devízový dohľad (K § 23 zákona)

§ 26

Dohľad nad zachovávaním zákona a predpisov zákon vykonávajúcich vykonáva Štátna banka československá a orgány štátnej správy, na ktoré je v prípadoch určených v druhej časti prenesená dohliadacia právomoc Štátnej banky československej. Na účely devízového dohľadu sú devízoví tuzemci povinní okrem hlásenia do devízovej evidencie (§ 24) podávať na výzvu orgánov devízového dohľadu aj iné hlásenia, správy a vysvetlenia o okolnostiach, ktoré majú priamy alebo nepriamy význam pre posúdenie devízového prípadu, a predložiť na to potrebné doklady. Organizácie sú okrem toho povinné umožniť orgánom devízového dohľadu na tie isté účely nazrieť do zápisov účtovnej evidencie a dokladov.

Devízová kontrola (K § 24 až 26 zákona)**§ 27**

(1) Listové zásielky do zahraničia, ktoré obsahujú hodnoty, na vývoz ktorých je potrebné povolenie (§ 11 a 12 zákona), musia sa pred podaním poštovej doprave colne prejednať a opatriť colnou uzáverou.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na odosielanie plnomocenstiev na nakladanie s majetkovými hodnotami v zahraničí; na obálke takejto zásielky musí však odosielateľ vyznačiť číslo a dátum devízového povolenia na odoslanie plnomocenstva do zahraničia, ak nejde o plnomocenstvá, ktorých vývoz je voľný (§ 9).

(3) Listové zásielky do zahraničia s výnimkou zásielok uvedených v odseku 2 je pošta povinná predložiť na devízovú kontrolu (§ 24 zákona).

(4) Listové zásielky zo zahraničia je pošta povinná predložiť po ich vstupe na československé územie na devízovú kontrolu.

(5) Ak colný orgán vykonal devízovú kontrolu prehliadkou listovej zásielky podľa ustanovenia § 24 zákona, musí na zásielku dať pečiatku a k odtlačku pečiatky pripojiť svoju značku a uviesť dátum vykonania kontroly.

(6) V prípadoch, keď podľa colných predpisov platí oslobodenie od colnej prehliadky, nevykonáva sa ani devízová kontrola.

DRUHÁ ČASŤ**Správa devízového hospodárstva v neobchodnej oblasti (K § 29 zákona)****§ 28**

(1) Právomoc daná zákonom Štátnej banke československej sa v neobchodnej oblasti prenáša podľa § 29 ods. 1 zákona na Federálne ministerstvo financií, na ministerstvá financií republík, na Správu pre veci majetkové a devízové a na Správu pre veci majetkové a devízové pre Slovensko v rozsahu uvedenom v ďalších ustanoveniach tejto časti.

(2) Za úkony v neobchodnej oblasti sa podľa druhej časti tejto vyhlášky považujú úkony, ktoré nesúvisia s vykonávaním medzinárodného obchodu, medzinárodnej dopravy a medzinárodného zasielateľstva a s obchodnou činnosťou devízových bánk a devízových miest.

§ 29

Federálne ministerstvo financií

- a) rozhoduje v zásadných otázkach devízového hospodárstva v neobchodnej oblasti;
- b) rozhoduje v tejto oblasti o udelení devízových povolení federálnym ústredným orgánom (organizáciám) a vykonáva voči nim devízovú právomoc;
- c) riadi a prostredníctvom ministerstiev financií republík zabezpečuje prácu Správy pre veci majetkové a devízové a Správy pre veci majetkové a devízové pre Slovensko, pokiaľ ide o devízové súpisy a prípravu podkladov pre medzištátne rokovania;
- d) vedie devízovú evidenciu právnych sporov (§ 25) orgánov a organizácií uvedených pod písmenom b) a vykonáva nad nimi dohľad;
- e) vedie devízovú evidenciu zahraničných nehnuteľností federálnych ministerstiev zahraničných vecí a zahraničného obchodu.

§ 30

Federálne ministerstvo financií

- a) vedie devízovú evidenciu zahraničných cenných papierov devízových tuzemcov, ďalej cenných papierov devízových tuzemcov, ktoré sú uložené v zahraničí, cenných papierov devízových cudzozemcov, ktoré sú v úschove v tuzemsku, ako aj majetkových účastí devízových tuzemcov v zahraničí nesúvisiacich so zahraničným obchodom;
- b) vedie devízovú evidenciu pohľadávok, záväzkov a práv vyplývajúcich z cenných papierov a majetkových účastí uvedených pod písmenom a);
- c) vykonáva devízový dohľad nad hodnotami uvedenými pod písmenami a) a b);
- d) rozhoduje o udelení devízových povolení vo všetkých prípadoch súvisiacich s výkonom devízového dohľadu podľa písmena c);
- e) vydáva výzvy na speňaženie zahraničných cenných papierov podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona.

§ 31

Ministerstvá financií republík

- a) vykonávajú správu devízového hospodárstva v neobchodnej oblasti vo veciach republík;
- b) rozhodujú o udelení devízových povolení v neobchodnej oblasti s výnimkou prípadov, v ktorých rozhoduje Federálne ministerstvo financií (§ 29 a 30) a správy pre veci majetkové a devízové (§ 36);
- c) vedú v neobchodnej oblasti evidenciu pohľadávok a záväzkov voči devízovým cudzozemcom, pokiaľ vznikli po 31. 12. 1948 a patria organizáciám samostatne devízovo plánujúcim, ako aj evidenciu ich právnych sporov (§ 25);
- d) vykonávajú devízový dohľad nad pohľadávkami, záväzkami a právnymi spormi, ktoré vedú v evidencii podľa písmena c);
- e) riadia a zabezpečujú prácu správ pre veci majetkové a devízové s výnimkou uvedenou v § 29 písm. c).

§ 32

(1) Všeobecné devízové povolenia v neobchodnej oblasti udeľujú:

- a) Federálne ministerstvo financií federálnym ústredným orgánom (organizáciám) a ďalej vo veciach cenných papierov, ako aj majetkových účastí devízových tuzemcov v zahraničí;
- b) v ostatných prípadoch ministerstvá financií republík.

(2) Všeobecné devízové povolenia vydané pred účinnosťou zákona platia predbežne naďalej ako vydané orgánom príslušným podľa tejto vyhlášky. Organizácie, ktorým boli tieto všeobecné devízové povolenia udelené, sú však povinné predložiť ich do 6 mesiacov od účinnosti zákona na potvrdenie Federálnemu ministerstvu financií, ak ide o prípady uvedené v odseku 1 písm. a), v ostatných prípadoch ministerstvám financií republík, inak tieto povolenia stratia platnosť.

§ 33

Správa pre veci majetkové a devízové a Správa pre veci majetkové a devízové pre Slovensko (ďalej len „Správy“) vedú v medziach svojej miestnej príslušnosti devízovú evidenciu:

- a) nárokov na dedičstvo alebo odkazy v zahraničí, ako aj záväzkov voči devízovým cudzozemcom z dedičstva alebo z odkazov;
- b) nehnuteľností devízových tuzemcov v zahraničí a devízových cudzozemcov v tuzemsku včítane nehnuteľností v správe organizácií socialistického sektora, ale s výnimkou nehnuteľností federálnych ministerstiev zahraničných vecí a zahraničného obchodu v zahraničí;
- c) pohľadávok a záväzkov z výnosov a predajov nehnuteľností vedených v evidencii Správ podľa písmena b);

- d) pohľadávok a záväzkov samostatne devízovo neplánujúcich subjektov a organizácií, ako aj občanov voči devízovým cudzozemcom, najmä z autorských a iných honorárov, z palmáre, súdnych a notárskych poplatkov a iných výdavkov, z penzií, zo súkromných prevodov (napr. z úspor, poisťiek, výživného, náhrad škôd) a z reprezentácií;
- e) zahraničných pohľadávok neobchodných (finančných) a zahraničných pohľadávok z obchodu s tovarom a s nimi súvisiacich záväzkov, pokiaľ vznikli pred monopolizáciou československého zahraničného obchodu;
- f) právnych sporov organizácií samostatne devízovo neplánujúcich a občanov, ktoré sa týkajú hodnôt uvedených v § 24 ods. 1.

§ 34

Správy vykonávajú devízový dohľad nad pohľadávkami, záväzkami, právami, nárokmi, nehnuteľnosťami a právnymi spormi, o ktorých im patrí viesť devízovú evidenciu podľa § 33.

§ 35

Správy vykonávajú devízové súpisy [§ 29 písm. c)] podľa daných poverení, rozhodujú z úhradového hľadiska o nákupe motorových vozidiel od devízových cudzozemcov v tuzemsku a vykonávajú ďalšie úlohy, ktorými ich poverili alebo poveria Federálne ministerstvo financií alebo ministerstvá financií republík.

§ 36

Správy rozhodujú o udelení devízových povolení, prípadne súhlasu:

- a) na vývoz plnomocenstiev na nakladanie s majetkovými hodnotami v zahraničí (§ 11 zákona) a na nakladanie s hodnotami (§ 18 zákona), ak ide o hodnoty, o ktorých patrí viesť devízovú evidenciu Správam podľa § 33;
- b) na vývoz vkladných knižiek, životných poisťiek a platobných dokumentov, pokiaľ všetky znejú na cudziu menu (§ 11 zákona), v prípadoch súvisiacich s výkonom devízového dohľadu Správ;
- c) na zriadenie účtu v cudzej mene v devízovej banke pre devízového tuzemca z devízovej úhrady pohľadávky, o ktorej patrí viesť devízovú evidenciu Správam podľa § 33, ako aj na použitie vkladu na takomto účte v zahraničí (§ 16 ods. 3 zákona);
- d) na platby v tuzemsku devízovým cudzozemcom alebo komukoľvek v ich prospech alebo z ich majetku [§ 19 ods. 1 písm. a) zákona] a na vstup do zmluvných záväzkov [§ 19 ods. 1 písm. b) zákona] v prípadoch súvisiacich s výkonom devízového dohľadu Správ;
- e) na zmluvné prevody tuzemských nehnuteľností do vlastníctva devízových cudzozemcov [§ 19 ods. 1 písm. c) zákona].

§ 37

Orgány štátnej správy uvedené v tejto časti rozhodujú v rámci svojej právomoci o úľavách z povinností uložených v § 15 ods. 1 písm. a) a b) zákona za podmienok nimi ustanovených (§ 16 ods. 2 zákona).

TRETIA ČASŤ

§ 38

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1971.

Minister zahraničného obchodu:

Ing. Barčák v. r.

Minister financií:

Doc. Ing. Rohlíček CSc. v. r.

1) Tlačivá možno dostať v ústredí a vo všetkých pobočkách Štátnej banky československej, na správach pre veci majetkové a devízové a v štátnych sporiteľniach.

